

Oponentský posudek vypracoval: **Prof. ThDr. Jan B. Lášek**

Práce je psána slovensky, jinak česky by název byl Boží obraz v člověku u JAK, jak ostatně dokazuje i správný anglický překlad.

Autorka si vytýčila poměrně zajímavý úkol a mohu říci, že se jej dobře zhostila. Lze to ocenit zejména vezmeme-li v úvahu, jak těžké je to zadání. Oceňuji dobré členění práce. Uvádí nás nejprve do dobového pozadí (str. 11-17) – do kterého pak zasazuje Komenského život a tvorbu (str.18-25). Tyto úvodní kapitoly jsou zpracovány na základě solidní standardní literatury (Říčan, Kumpera, Polišínský, Krofta). Zřejmě omylem se autorce do textu dostaly dvě věcné chyby. V Anglii Komenský nežil sedm let, ale pouze v letech 1641-1642 – pak pro neuspořádané poměny odešel (str. 21). Je ovšem pravda se po celých těchto sedm let byl S. Hartlibem a ostatními anglickými přáteli v čilém styku – zřejmě odtud ona nepřesnost. S Janou Gajusovou se opravdu po smrti své první ženy Doroty Cyrilové v Lešně oženil, nicméně tato třetí manželka v r. 1656 v Lešně nezemřela (str. 21), ale Komenského přežila. Její další osudy nejsou přesně známy, pravděpodobně zemřela v sedmdesátých letech 17. století v Berlíně. Všechna další fakta, která autorka uvádí, jsou v pořádku.

Klíčové jsou kapitoly „Místo člověka v Božím světě“ (str. 26-51) a „Smysl výchovy jako obnovy Božího obrazu v člověku“ (str. 52-65). Zpracování bylo neskutně, neboť o tématu existuje celá řada literatury, která je mnohdy velmi rozporuplná a odráží pohledy, z nichž je psána. Autorka vybrala sekundární literaturu dobrou a spolehlivou (Patočka, Floss, Palouš), ale její práce stojí na studiu pramenů – studia Komenského díla, resp. prací, kde jsou témata jejího zájmu v díle Komenského rozebírána. Dobře dovedla oddělit skutečně původní teoretická díla od účelových spisů, určených především pro praktické církevní účely. Zná zásadní článek O.A. Fundy (1992), kde se Funda pokouší o zcela originální definování Komenského antropologie.

Dochází zcela správně k závěru, že Komenského pedagogické snahy jsou vedeny teologickým východiskem: k nápravě a výchově člověka je nutné přistoupit především proto, aby byl v něm obnoven porušený obraz Boží. V záměru pak reflektuje Komenského z hlediska postmoderny. Snad bych vytknul poněkud spěšné konečné vypracování: např. na str. 63 chybí konec věty, časté překlepy a interpunkci (kde si ovšem nejsem ve slovenštině zcela jistý).

Závěr: přes všechny kritické poznámky se domnívám, že jde o práci zdařilou, kde se podařilo uchopit téma v celé šíři. Členění práce ukazuje, že autorka svému tématu rozumí a že věnovala jeho studiu nutný čas. Vycházím také z toho, že musela přečíst a odmítnout celou řadu literatury, která zejména

Komenského pedagogické názory interpretuje neadekvátně a podmíněně.
Rozpoznává dobře, co je nosné a co nikoliv.

Proto navrhuji, aby její výkon byl hodnocen ještě známkou výborně (1).

V Praze, dne 13. května 2011.

